

Свиноус Іван, Гаврик Олеся, Биба Валентина. Організаційно-економічні засади здійснення модернізації технічних засобів як основи відтворення матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств. *Економічний дискурс*. 2019. Випуск 3. С. 57-65.

DOI:

УДК 631.173.2
JEL Classification Q16

Свиноус Іван

д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування

E-mail: isvinous@ukr.net

Гаврик Олеся

к.е.н., доцент

E-mail: gavrik_olecya@ukr.net

Биба Валентина

к.е.н., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

E-mail: vbiba584@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ЯК ОСНОВИ ВІДТВОРЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація

Вступ. Технічний потенціал є основою інноваційного ведення та забезпечення економічного зростання сільськогосподарського виробництва. В умовах низької якості та надійності машин слабо розвинена дилерська служба заводів-виробників, основним завданням якої є усунення дефектів техніки, сільськогосподарські товаровиробники змушені здійснювати виробничу діяльність із високими додатковими витратами та збитками, зумовленими простоями техніки. В зв'язку з цим постає завдання здійснення модернізації технічних засобів господарств корпоративного сектору аграрної економіки.

Методи. Для реалізації поставлених завдань використовувалися наступні методи та прийоми: монографічний, статистичних групувань, кореляційно-регресійного аналізу і графічний – для комплексного вивчення сучасного стану виробництва продукції сільського господарства та визначення факторів, що впливають на його технічну модернізацію.

Результати. В умовах зниження технічного забезпечення сільгосптоваровиробників першочергового значення набуває підтримка у працездатному стані машино-тракторного парку, своєчасний ремонт і відновлення технічних ресурсів, що передбачає розвиток системи комплексного інженерного сервісу. У свою чергу, необхідністю стало створення системи інформаційно-консультаційного та кадрового забезпечення сільськогосподарських товаровиробників.

Перспективи. Один з ефективних напрямів модернізації технічної бази сільськогосподарських товаровиробників передбачає використання програми Trade in – це система взаємозаліку, за якої вживану техніку можна використовувати як засіб для часткової оплати нового обладнання. Техніка, що була в експлуатації і викуплена у клієнтів за схемою Trade in, проходить передпродажну підготовку із заміною всіх дефектних вузлів і агрегатів, а потім пропонується на продаж.

Ключові слова: сільськогосподарське підприємство, модернізація, ремонт, сільськогосподарська техніка, технічна база.

Вступ.

Одним з основних завдань для досягнення продовольчої безпеки України є стабільний розвиток вітчизняного виробництва сільськогосподарської продукції та продовольства незалежно від зміни зовнішніх і внутрішніх умов, в достатніх для країни обсягах. У зв'язку з цим важливим завданням перспективного розвитку сільського господарства є виробництво високоякісної сільськогосподарської продукції за рахунок мобілізації виробничого потенціалу на основі забезпечення розширеного відтворення технічних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах.

Технічний потенціал є основою інноваційного ведення та забезпечення економічного зростання сільськогосподарського виробництва. Однак відтворення техніки відбувається повільно, внаслідок чого в сільськогосподарських підприємствах машинно-тракторний парк (головна складова технічного потенціалу) скорочується та характеризується високими темпами старіння. Основна частина господарств економічно неспроможна та практично недієздатна виконувати весь комплекс робіт з виробництва продукції рослинництва і тваринництва, а також технічного сервісу.

В умовах низької якості та надійності машин слабо розвинена дилерська служба заводів-виробників, основним завданням якої є усунення дефектів техніки, сільськогосподарські товаровиробники змушені здійснювати виробничу діяльність із високими додатковими витратами та збитками, зумовленими простоями техніки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питанням оцінки й підвищення ефективності використання машинно-тракторного парку приділяли увагу багато зарубіжних та вітчизняних науковців. Різні аспекти використання технічних ресурсів та організації системи технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва розглядалися у працях: В.Г. Андрійчука, В.М. Баутіна, В.Г. Більського, П.І. Гайдучького, М.І. Грицишина, Т.С. Івашківа, М.В. Краснощогова, В.А. Левченко, М.Г. Лобаса, М.М. Малиша, М.М. Могилової, А.В. Непочатенко, В.І. Пастухова, П.П. Руснака, П.Т. Саблука, В.П. Ситника, А.М. Стельмащук, В.Л. Товстопята, В.С. Шибаніна та ін. Ними розроблено теоретичні засади і науково-практичні рекомендації щодо створення та функціонування технічного потенціалу сільськогосподарського виробництва.

Незважаючи на значну кількість публікацій по даній проблематиці, нині постає питання щодо оцінки процесів модернізації технічних засобів як складової відтворення технічного потенціалу сільськогосподарських підприємств.

Мета.

Метою дослідження є розробка практичних рекомендацій щодо здійснення заходів по модернізації технічних засобів сільськогосподарських підприємств.

Методологія дослідження.

Теоретичною і методологічною основою дослідження є науковий метод пізнання та системний, комплексний, диференційований підходи до вивчення економічних процесів, фундаментальні дослідження вітчизняних і зарубіжних учених з проблем ринкового й державного регулювання ринку сільськогосподарської техніки, економічних відносин між суб'єктами первинного та вторинного ринку сільськогосподарської техніки, а також технічного сервісу, законодавчі та нормативно-правові акти України.

Для реалізації поставлених завдань використовувалися наступні методи та прийоми: монографічний, статистичних групувань, кореляційно-регресійного аналізу і графічний – для комплексного вивчення сучасного стану виробництва продукції сільського господарства та визначення факторів, що впливають на його технічну модернізацію.

Результати.

Зазначимо, що просте відтворення матеріально-технічної бази (МТБ) передбачає, переважно, ремонт застарілих засобів праці, а розширене, як правило, здійснюється шляхом нового будівництва, розширення виробничих потужностей діючого підприємства, придбання цілісних майнових комплексів, реконструкції, технічного переозброєння та техніко-технологічної модернізації.

У бухгалтерському обліку ремонт поділяється на поточний і капітальний. Такий розподіл залежить від мети здійснення ремонту та характеру проведених робіт. Так, якщо ремонт виконується для забезпечення або відновлення роботоздатності виробу й полягає в заміні та (або) відновленні окремих частин і призводить до одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигід від його використання, то це поточний ремонт [1]. Якщо ремонт виконується для відновлення справності та повного або близького до повного відновлення ресурсу виробу із заміною чи відновленням будь-яких частин, у тому числі базових, і водночас призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта, то такий ремонт вважається капітальним.

У процесі відтворення МТБ за рахунок реконструкції здійснюється розширення та перебудова споруд, оновлення активної частини основних засобів, що відносять до заходів технічного переозброєння, які, порівняно із повною заміною та новим будівництвом, формують при менших капіталовкладеннях можливість збільшення обсягів сільськогосподарського виробництва, продуктивності праці, зниження матеріалоемності, скорочення тривалості виробничого циклу, і, як наслідок, підвищення конкурентоспроможності продукції [2].

Під модернізацією обладнання зазвичай розуміють оновлення та відтворення МТБ на основі ліквідації морально зношених основних активів і підвищення техніко-економічних показників із використанням досконаліших конструкцій, механізації та програмування, які мають покращені нормативні та технічні характеристики механізмів, що сприяють підвищенню продуктивності обладнання та забезпечують необхідну виробничу потужність.

Модернізацією можна вважати зміни в об'єкті основних засобів, спрямовані на поліпшення функціональних характеристик об'єкта основних засобів, а не на усунення його пошкоджень, або на підтримання експлуатаційних якостей [3]. До характерних наслідків модернізації, крім поліпшення характеристик основних засобів, можна віднести: зміну технологічного або службового призначення; підвищення характеристик щодо виробничої потужності; збільшення продуктивності; зміну номенклатури, поліпшення якості продукції, виробленої з використанням удосконалених елементів МТБ. Зокрема, заміна окремих важливих компонентів (частин) основних засобів (двигунів тощо) може бути відображена як заміна об'єкта основних засобів, у такому разі заміна цього компонента відображається як капітальні інвестиції.

Витрати на поліпшення основних засобів для відновлення майбутніх економічних вигід, очікуваних від їх використання, визнаються капітальними інвестиціями за умови, що балансова вартість активу не перевищує суми його очікуваного відшкодування. Сумою очікуваного відшкодування вважається найбільша із двох оцінок: чиста вартість реалізації або теперішня вартість майбутніх чистих грошових надходжень від використання основних засобів, включаючи їх ліквідаційну вартість. Підставою для визнання капітальними інвестиціями витрат, пов'язаних із поліпшенням основних засобів, є зростання внаслідок цих витрат очікуваного строку корисного використання об'єкта, кількості або якості продукції (робіт, послуг), яка виробляється (надається) цим об'єктом. Первісна (переоцінена) вартість основних засобів може бути збільшена на суму витрат, пов'язаних із поліпшенням та ремонтом об'єкта, визначену в порядку, передбаченому податковим законодавством. [4].

Економічно обґрунтоване співвідношення між витратами на придбання технічних засобів і витратами на їх ремонт і технічне обслуговування повинно визначатися з урахуванням реальних економічних умов господарювання сільськогосподарських товаровиробників. Моральне зношення

таких засобів означає, що вони втрачають здатність виконувати свою суспільну функцію у зв'язку із появою нових, більш прогресивних засобів праці подібного роду. Унаслідок цього праця, втілена у технічних засобах, втрачає своє суспільне значення і повністю або частково не визнається суспільством.

Необхідно враховувати дві протилежні тенденції, які виникають у результаті появи нових технічних засобів. З одного боку, створення таких засобів за інших рівних умов зумовлює тенденцію до скорочення витрат на їх ремонт і технічне обслуговування. Однак, з іншого боку – спостерігається протилежна тенденція, що спричиняє скорочення робочих місць на виробництві і зростання чисельності безробітних. Ці дві тенденції діють одночасно, причому то одна, то інша виходять на перший план. Характеризуючи цю суперечність, А. Сміт зазначав, що всі технічні удосконалення, які дозволяють незмінній кількості працівників виконувати ту саму кількість роботи за допомогою більш дешевих машин, ніж раніше, завжди визнаються вигідними для всього суспільства [5].

Складність виробничої експлуатації техніки у землеробстві вимагає чіткої організації трудових процесів і високої кваліфікації працівників. На формування обсягу та структури виробничо-технічних послуг агросервісних організацій великою мірою впливають фактори невизначеності та ризику, пов'язані зі змінами попиту та пропозиції, цінового механізму, умов оподаткування і кредитування, конкуренцією між товаровиробниками таких послуг. Найбільш важливою рисою, яка характеризує місце галузей виробничо-технічного сервісу в системі поділу праці, є, по-перше, те, що вони розширюють рамки інтеграційної суспільної діяльності. По-друге, вони приводять до зміни характеру зв'язків між учасниками виробництва. Якщо для сільськогосподарського товаровиробника в умовах відносно відокремленої діяльності види виробничо-технічних зв'язків мають зовнішній характер, то в інтегрованих формуваннях вони перетворюються на внутрішні.

Процес створення галузей виробничо-технічного агросервісу на кожному етапі розвитку сільського господарства має певні межі. На думку вітчизняних науковців, їх створення можна вважати економічно виправданим лише у тому випадку, якщо скорочуються сукупні витрати виробництва кінцевого продукту [6]. Можна погодитися із цією позицією, оскільки в існуючих умовах господарювання наслідком виробничо-технічного обслуговування повинно стати насамперед істотне здешевлення послуг, підвищення їх якості та збільшення обсягу надання. Із цією метою необхідно постійно удосконалювати склад галузей, видів виробництв і діяльності виробничо-технічного агросервісу, які повинні якісно та своєчасно обслуговувати процес відтворення технічних засобів.

На сьогодні функціональна структура виробничо-технічного сервісу включає в себе: матеріально-технічне постачання сільськогосподарських товаровиробників; ремонт і технічне обслуговування техніки та обладнання; транспортне, агрохімічне, технологічне, енергетичне й меліоративне обслуговування сільського господарства; наукове, інформаційне та інші види забезпечення цієї галузі.

У нинішніх умовах об'єктивною необхідністю є лізинг технічних засобів, дилерське обслуговування машин та обладнання в гарантійний період експлуатації, роздрібна та оптова торгівля продукцією виробничо-технічного призначення, маркетингова діяльність, закупівля, відновлення і продаж засобів механізації, які були у використанні тощо. (рис. 1).

Аналіз інформаційних матеріалів переконує, що за кордоном простежується тенденція до модернізації техніки, що була в експлуатації. Наприклад, повна модернізація застарілої техніки широко практикується на підприємствах американської військової промисловості. За оцінкою Спірідонава Т.В. Пентагон щорічно витрачає на повну модернізацію літаків, танків, бронетранспортерів та іншої військової техніки близько 15 млрд доларів [7]. У США є компанії, які займаються відновленням і модернізацією зношеної техніки цивільного призначення, в тому числі тракторів. В основному при ремонті модернізації підлягають електрообладнання, дизельні двигуни, компресори. У великих обсягах цієї роботою займається компанія «Caterpillar» (США), чий

консолідований оборот в 2012 р. становив 36 млрд. доларів. Відновлювальний ремонт дизельних двигунів здійснюється на її заводі в м. Корінф, шт. Міссісіпі. Сюди щодня прибуває понад 15 великовантажних автомобілів зі зношеними дизельними двигунами та їх агрегатами. При повній модернізації на заводі намагаються максимально використовувати зношені деталі шляхом їх відновлення.

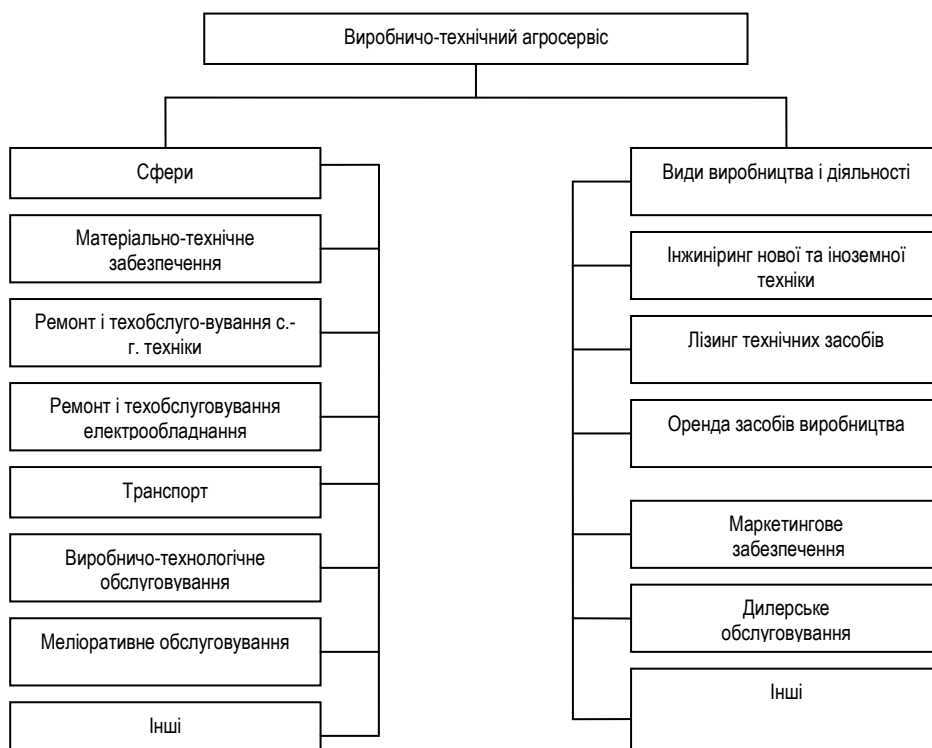

Рис. 1. Функціональна структура виробничо-технічного агросервісу

Джерело: складено автором.

Якщо врахувати, що 70% вартості нового дизельного двигуна припадає на комплектуючі та матеріали і лише 30% – на зарплату робітникам, то у відновленому двигуні (ціна на який становить близько половини ціни нового) на частку деталей і матеріалів припадає 40% вартості. Слід зазначити, що в середньому тільки 20% деталей машин, що потребують капітального ремонту, підлягають відбракуванню, 25–40 % придатні для подальшої експлуатації, а інші можна відновлювати. У процесі відновлення спрацьованої техніки кількість операцій скорочується в 5–8 разів порівняно з виготовленням нових деталей, а собівартість не перевищує 40–70% вартості при ресурсі відновлених деталей 80–90% нового виробу.

Доходи від капітального ремонту і модернізації дизельних двигунів настільки високі, що керівництво компанії створило нове відділення модернізації техніки, виручка від якого в 2014 р. досягла 1 млрд доларів. Для розширення діяльності з модернізації техніки у тому ж році компанія за 1 млрд дол. придбала корпорацію, що обслуговує залізничні вагони. Зарубіжні експерти вважають, що швидке зростання цін на природні ресурси та їх вичерпання, а також прийняття законів з охорони навколишнього середовища будуть сприяти подальшому кількісному збільшенню компаній, які займатимуться модернізацією зношеної техніки.

У науковій літературі зазвичай детально розглядають внутрішньогосподарське виробничо-технічне обслуговування. Поділяємо думку науковців про те, що таке обслуговування можуть забезпечувати різні суб'єкти: сільгосптоваровиробники; підприємства виробників засобів виробництва, якщо це визначається умовами продажу; сторонні юридичні та фізичні особи; шляхом кооперації сільськогосподарських підприємств [8].

Послуги з виробничо-технічного обслуговування, яке вимагає складних, дороговартісних засобів виробництва і високої кваліфікації працівників, мають надавати спеціалізовані організації. Саме це забезпечить вищий рівень обслуговування основного виробництва з порівняно низькими витратами. Причому при освоєнні інноваційних розробок у сільськогосподарському виробництві посилюється роль спеціального виробничо-технічного обслуговування. Окремі дослідники вважають, що у нинішніх умовах господарювання виробничо-технічне обслуговування сільськогосподарських товаровиробників доцільно організувати за територіальним принципом. На думку В.В. Іванишина, це дозволить спільно використовувати техніку та засоби виробництва, забезпечити якісний та оперативний їх ремонт, технічне обслуговування, а також виконувати агрохімічні, енергетичні та інші види обслуговування багатокладного сільського господарства [9].

Підвищення економічної самостійності товаровиробників передбачає більш ефективну експлуатацію машин та обладнання, посилює їх орієнтацію на здійснення виробничо-технічного обслуговування власними силами. Підвищення цін на технічні засоби об'єктивно приводить до збільшення термінів їх експлуатації, що в свою чергу зумовлює ріст витрат на виробничо-технічне обслуговування, і, як наслідок, орієнтацію товаровиробників на виконання максимального обсягу робіт з такого обслуговування власними силами. При розподілі робіт між сільгосптоваровиробниками та агросервісними організаціями варто враховувати обсяг та місце їх виконання, вимоги до технічного забезпечення робочого місця та кваліфікації виконавців.

Один з ефективних напрямів модернізації технічної бази сільськогосподарських товаровиробників передбачає використання програми Trade in – це система взаємозаліку, за якої вживану техніку можна використовувати як засіб для часткової оплати нового обладнання. Техніка, що була в експлуатації і викуплена у клієнтів за схемою Trade in, проходить передпродажну підготовку із заміною всіх дефектних вузлів і агрегатів, а потім пропонується на продаж.

Такий принцип продажу вже багато років успішно застосовується у США та Європі. У Німеччині, наприклад, її взяли за основу при розробленні найефективнішої у світі антикризової програми підтримки автомобільної промисловості. Суть програми полягала у виплаті 2500 євро за старий автомобіль при купівлі нового. На тлі катастрофічного зниження обсягу продажу нових автомобілів у багатьох країнах світу, в Німеччині він відчутно зріс. У Росії нещодавно був прийнятий закон, що регламентує перепродаж автомобілів, що були у використанні. За розрахунками, бюджет країни має поповнитися 900 млн рублів (30 млн доларів) у рік.

На українському ринку цю послугу почали пропонувати відносно недавно, але вона вже знайшла широке використання в деяких галузях. Ця послуга пропонується з метою зробити процес продажу вживаної техніки безпечним і максимально спростити придбання техніки нового покоління, захищаючи покупців від всіляких ризиків, на які вони можуть наразитися при самостійному продажу. Ця схема відкриває нові можливості для підприємств, які розширюють своє виробництво, впроваджують нові технології або дбають про заміну техніки, навіть якщо на той момент у них немає вільних коштів.

У компанії «Агротек» (офіційного дилера сільськогосподарської техніки JohnDeere Україна) відзначають, що для українського ринку trade-in – не новий, але дуже перспективний напрямок. Однією з останніх угод компанії став обмін вживаних комбайнів JOHNDEERE 9660 STS 2006 і 2007 років випуску на новий трактор JohnDeere 9510R і кукурудзяну жатку JOHNDEERE 612C для АВПП «Украгротехнологія» Кіровоградської області.

Компанія АМАКО також співпрацює з аграріями та за програмою «Trade-in», яка дозволяє придбати нову техніку в обмін на стару, доплативши при цьому різницю в ціні.

Існують певні відмінності між trade-in і виставлення автомобіля на комісію. По-перше, по системі trade-in дилер купує транспортний засіб у клієнта. Беручи автомобіль на комісію, салон фактично лише надає торговий майданчик і виступає посередником між продавцем і покупцем, отримуючи за свої послуги комісійну винагороду. По-друге, суму, яку дилерський центр готовий віддати власнику технічного засобу, викуповуючи його в межах програми trade-in, клієнт сприймає тільки віртуально: гроші йдуть на часткову оплату нової машини у цього ж дилера. У разі здачі на комісію клієнт може забрати гроші. Крім того, працюючи за trade-in, дилер знижує вартість прийнятого засобу на 10–15%, порівняно з ринковою ціною. Це відбувається тому, що згодом, продаючи його іншому клієнту, він змушений сплачувати з цієї угоди ПДВ. За умовами комісійної угоди додаткового оподаткування не виникає, тому 90% дилерських центрів працює саме за цією схемою.

При прийманні транспортного засобу на комісію з клієнтом укладається договір, на підставі якого в подальшому його реалізують. Після його продажу власник отримує заздалегідь обумовлену суму. Але якщо техніку не вдається продати протягом певного часу, ця сума буде поступово знижуватися. Це створює передумови для зловживань з боку менеджерів дилерських центрів.

Однієї з причин слабкої популяризації трейд-ін в Україні до недавнього часу було небажання дилерів займатися цією справою. Крім того, чинне законодавство вимагало від фізичних осіб-продавців сплачувати 15% податку на доходи фізичних осіб, а з юридичних осіб вилучалося 20% ПДВ з кожної угоди купівлі-продажу. До того ж сума, в яку оцінювався вживаний транспортний засіб, заморожувалася до тих пір, поки не знайдеться покупець.

З 1 січня 2011 р. набула чинності нова редакція Податкового кодексу України, в якому ст. 189 регулюється схема оподаткування при купівлі-продажу вживаних транспортних засобів. Тепер продавець-фізична особа платить у бюджет держави 1% від суми договору, якщо це перша угода в поточному році, і 5% – з кожної наступної. Покупців-юридичних осіб обкладають податком тільки на отриману різницю.

Як свідчить практичний досвід, ця програма вигідна як для сільськогосподарських товаровиробників, які мають можливість своєчасно оновлювати свій машинно-тракторний парк при суттєво нижчих витратах на його придбання, так і дилерам – які мають можливість наростити обсяги реалізації сучасної сільськогосподарської техніки.

Висновки і перспективи.

У нинішніх умовах диференціація сільськогосподарських підприємств за рівнем купівельної спроможності вимагає їх поділу за рівнем технічної забезпечення, що в свою чергу передбачає формування трьох сегментів ринку техніки. Для першого сегменту доцільно запропонувати техніку, яка не поступається за якістю зарубіжним аналогам, але відрізняється від них нижчою ціною; для другого сегменту необхідна більш дешева техніка задовільної якості; для підприємств третього сегменту можливо придбати техніку лише із вторинного ринку.

В умовах зниження технічного забезпечення сільгосптоваровиробників першочергового значення набуває підтримка у працездатному стані МТП, своєчасний ремонт і відновлення технічних ресурсів, що передбачає розвиток системи комплексного інженерного сервісу. У свою чергу необхідністю стало створення системи інформаційно-консультаційного та кадрового забезпечення сільськогосподарських товаровиробників.

Нині, в зв'язку з прискоренням процесу модернізації матеріально-технічної бази господарств корпоративного сектору аграрної економіки постає необхідність розробки економічного обґрунтування функціонування суб'єктів підприємницької діяльності в сфері сервісного обслуговування технічних засобів. Важливим напрямком досліджень є обґрунтування економічної доцільності здійснення середнього та капітального ремонту сільськогосподарської техніки безпосередньо в господарствах корпоративного сектору аграрної економіки.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 2003 р. № 561. URL : <http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/osnsredstva.aspx>. (дата звернення : 15.07.2019).
2. Могилова М. М. Основні засоби сільськогосподарських підприємств: стан, оцінка, відтворення : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2016. 404 с.
3. Коваль Н.І. Проблеми обліку амортизації основних засобів згідно національних та міжнародних стандартів. International scientific conference «Ecnonomy and society: modern foundation for human development»: 31th, 2016. Leipzig, Part 1. P.186.
4. Могилова М.М. Об'єктивність оцінки сільськогосподарського майна в забезпеченні удосконалення економічних відносин. *Агросвіт*. 2017. № 24. С. 3–8.
5. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. Москва : Соцэкгиз, 1962. С. 332.
6. Кушнарев Л.И. Проектирование организационных структур инженерной сферы АПК. *Тракторы и сельскохозяйственные машины*. 2005. №11. С.46-51.
7. Спиридонов Т.В. Инфраструктура системы создания военной техники в США. URL : <http://www.viek.ru/18/85-95.pdf>. (дата звернення : 15.07.2019).
8. Федотов А.В. Теоретические основы функционирования экономического механизма развития рынка сельскохозяйственной техники. М.: Изд-воПрометей, 2005. 176 с.
9. Іванишин В.В. Становлення ефективного аграрного виробництва шляхом відновлення техніко-технологічної бази підприємств. *Агросвіт*. 2009. №23. С. 24-27.

Статтю отримано: 20.07.2019 / Рецензування 25.08.2019 / Прийнято до друку: 20.09.2019

Ivan Svyous

Dr. Sc. (in Economics), Professor
Department of Accounting and Taxation

E-mail: isvinous@ukr.net

Olesya Havryk

Ph.D. (in Economics), Associate Professor

E-mail: gavrik_olecya@ukr.net

Valentyna Byba

Ph.D. (in Economics), Assistant Lecturer
Bila Tserkva National Agrarian University

Bila Tserkva, Ukraine

E-mail: vbiba584@ukr.net

**ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PRINCIPLES OF MODERNIZATION
OF TECHNICAL MEANS AS A BASIS OF REPRODUCTION OF MATERIAL
AND TECHNICAL BASE OF AGRICULTURAL ENTERPRISES**

Abstract

Introduction. *Technical potential is the key to innovative management and economic growth of agricultural production. In the conditions of poor quality and reliability of the machines, the dealer service of the manufacturing plants is poorly developed, the main task of which is the elimination of defects in machinery. In this regard, the task of modernizing the technical means of farms in the corporate sector of the agrarian economy arises.*

Methods. *The following methods and techniques are used for realization of the set tasks: monographic, statistical groups, correlation and regression analysis, graphic – for comprehensive study of the current state of agricultural production and to determine the factors influencing its technical modernization.*

Results. *In the conditions of decrease of technical support of agricultural producers of primary importance becomes the support in the working condition of the machine and tractor park, timely repair and restoration of technical resources, which implies the development of a system of complex engineering service. In turn, it became necessary to create a system of information and consulting and staffing for agricultural producers.*

Discussion. One of the effective ways of modernizing the technical base of agricultural producers involves the use of the program Trade in. This program is a system of offsetting, in which used equipment can be used as a means of partial payment for new equipment. The equipment, which was used and purchased from customers under the scheme Trade in, undergoes pre-sales training with the replacement of all defective components and assemblies, then it is offered for sale.

Keywords: agricultural enterprise, modernization, repair, agricultural machinery, technical base.

References

1. Metodichni rekomendatsii z bukhgalterskoho obliku osnovnykh zasobiv : zatv. Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30 veresnia 2003 r. №561. *buhgalter911. com*. Retrieved from <http://buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/osnsredstva.aspx>.
2. Mohylova, M.M. (2016). *Osnovni zasoby silskohospodarskykh pidpriemstv: stan, otsinka, vidtvorennia : monohrafiia*. [Fixed assets of agricultural enterprises: status, evaluation, reproduction: monograph.]. Kyiv, Ukraine : NNTs «IAE».
3. Koval, N.I. (2016). Problemy obliku amortyzatsii osnovnykh zasobiv zghidno natsionalnykh ta mizhnarodnykh standartiv [Problems of accounting for depreciation of fixed assets according to national and international standards]. *Ecnonomy and society: modern foundation for human development: International scientific conference*. Leipzig, 186.
4. Mohylova, M.M. (2017). Obiektivnist otsinky silskohospodarskoho maina v zabezpechenni udoskonalennia ekonomichnykh vidnosyn [Objectivity of valuation of agricultural property in ensuring improvement of economic relations]. *Ahrosvit [Agro-world]*, 24, 3-8.
5. Smit, A. (1962). *Issledovaniye o prirode i prichinakh bogatstva narodov* [Research on the nature and causes of the wealth of peoples]. Moscow, Russia : Sotsekgiz.
6. Kushnarev, L.I. (2005). *Proyektirovaniye organizatsionnykh struktur inzhenernoy sfery APK* [Design of organizational structures of the agricultural engineering sector]. *Traktory i selskokhozyaystvennyye mashiny* [Tractors and agricultural machinery], 11, 46-51.
7. Spiridonov, T.V. *Infrastruktura sistemy sozdaniya voyennoy tekhniki v SShA*. [www.viek.ru. com](http://www.viek.ru). Retrieved from <http://www.viek.ru/18/85-95.pdf>.
8. Fedotov, A.V. (2005). *Teoreticheskiye osnovy funktsionirovaniya i ekonomicheskii mekhanizm razvitiya rynka selskokhozyaystvennoy tekhniki* [The theoretical foundations of functioning and the economic mechanism for the development of the agricultural machinery market.]. Moscow, Russia : Prometey.
9. Ivanyshyn, V.V. (2009). Stanovlennia efektyvnoho ahramoho vyrobnytstva shliakhom vidnovlennia tekhniko-tekhnologichnoi bazy pidpriemstv [Formation of effective agrarian virobility by introduction of technical and technological base of enterprises]. *Ahrosvit [Agro-world]*, 23, 24-27.

Received: 07.20.2019 / Review 08.25.2019 / Accepted 09.20.2019

